NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2592 · MỖI SỐ : 0$02 · NGÀY THỨ SÁU 6 NOVEMBRE 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN — DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE № 4314

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI					
	[illegible]	Người đem đến nhà	Gửi có Giây thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Đại-Pháp và thuộc địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
4e page: *Une seule insertion* . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel »
Par centimètre et par insertion. . . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Tục đồng-cốt ở xã-hội ta

Còn nhớ mấy tháng trước đây, có một người Trung-hoa đến mở cửa hàng làm nghề xem tướng ở Bắc-kinh, nhân-dân nô nức, từ quan đến dân, từ giàu đến nghèo, kéo nhau đến xem đủ các hạng người; sau vì mưu gian bại lộ, phải bỏ Bắc-kinh mà trốn đi. Bắc-kinh là kinh-đô của nước Trung-hoa, đường giao-thông cũng đã rộng rãi, văn hóa ở Thái-tây truyền-ba sang cũng đã nhiều, nhưng Trung-hoa vẫn còn là một nước bán khai, dân-trí cũng chưa được mở-mang cho lắm, quân gian-biệt vẫn còn thừa cơ lừa dối người được để tìm cách sinh-nhai. Thế cho biết ở những nước văn-hóa còn tối tăm, dân-trí trình-độ còn thấp kém, thì lòng mê tín của người ta vẫn còn nhiều điều huyền hoặc, mà những quân gian hiệt vẫn còn lợi dụng được cái lòng mê-tín ấy không thiếu cách-gì.

Ta cũng nhân chuyện này mà thử xét xem cái tục đồng cốt ở xã-hội ta bây giờ ra thế nào? Nước ta nguyên vẫn là một nước thượng qui, mấy nghìn năm nhân dân vẫn tôn trọng thần quyền, lại thêm học-thuật hủ lậu, kiến văn hẹp-hòi, dân-trí còn bế tắc, người ta càng nhẹ dạ hay tin. Đến bây giờ đường giao-thông đã tiện lợi, học-thuyết ở Thái-tây đã truyền-bá sang Đông-dương, những điều hằng ngày mắt thấy tai nghe, đều đủ mở mang trí-thức, khiến cho người ta hiểu được lẽ có lẽ không. Thế mà cái lòng tin tưởng hão huyền vẫn còn sâu, mà cử động vẫn thấy nhiều điều vô lý, suốt cả trong Nam ngoài Bắc, từ thành-thị cho đến thôn-quê, tục cúng lễ kêu cầu vẫn thịnh hành, một lũ gian hiệt vẫn nhờ đó mà ăn bám ăn chực, so với bốn, năm mươi năm về trước, đương lúc bế quan tỏa cảng, phong-khí chưa khai thông, cũng chẳng thấy bớt được chút nào. Quanh năm chí tối, hết ngày ấy sang tháng khác, các nơi đền to phủ lớn, con công cái bán, hương hoa đèn nến, lũ lượt rủ nhau đến, trông rất là nguy nga sầm uất đã đành, lại còn các am các tĩnh ở bên vệ đường, hoặc là ở ngã ba phố, lúp súp được ba, bốn gian, khu-vũ độ vài mươi thước vuông tây, mà cũng súm sít được giăm bảy người, cũng đèn lửa sáng choang, khói hương nghi ngút, cũng chuông cũng trống, cũng cúng lễ, cũng cầu thỉnh, cũng hò hét, cũng truyền phán; người đau yếu thì đến xin tàn hương nước lã, người cầu tài cầu lộc thì đến xin hoa thải trầu bạn, nào là âm-phần, nào là dương-cư, nào là gia sự, nào là thân-sự, bình như ở đời trăm công-nghìn việc đều trông vào thần-lực âm phù mặc tướng, hay là phán bảo cho biết đường xu cát tị hung. Những quân gian hiệt thừa được lòng tin tưởng hão huyền của người ta, mới bày chuyện ra để lừa dối người mà cầu lấy lợi riêng, không những là mượn lời thần mà bày vẽ ra việc nọ việc kia, bắt tà khu quỉ giải ách trừ tai, lập ra trai tiếu đàn tràng, rồi lại còn dùng yêu thuật mà bày vẽ ra những sự huyền hoặc, như là gọi hồn, đánh đồng thiếp vân vân, lại cũng nhiều người chuộng nhiều người tin, mà sự tổn hại lại rất là ghê gớm.

Việc qui thần rất là u diệu, việc sống chết rất là huyền bí ta học-vấn còn non, trí thức còn hẹp, chưa có thể hiểu được chân lý ra thế nào, nhưng ta cứ lấy lý thiển cận mà suy ra, thì cũng đủ biết rằng đồng cốt toàn là quân vô học thức, vô nghề nghiệp, chỉ bày đường vẽ chuyện, để lừa người mà kiếm ăn; như thật có qui thần, thật có âm dương đi nữa, thì quân đồng cốt có quyền phép gì mà sai khiến được qui thần, thông tỏ được đường lối, người đã chết mà gọi được hồn về, xa đến đâu cũng sai người đi đến, chẳng qua chỉ là chuyện bịa đặt quàng xiên. Ở xã hội ta có việc đồng cốt đã từ bao giờ, mà xét ra thật không có một việc gì đích-thực đủ tin cả. Và lại, theo cái lễ tục lưu truyền của ta, đối với người chí thân đã khuất đi, ta vẫn nên tỏ lòng cảm niệm, ngày giỗ ngày tết, ta nên ghi nhớ, hương hoa cúng lễ để tỏ lòng thành kính mà bền mối cảm tình; còn như những việc qua ở trên đời, có lẽ nào người đã chết rồi còn biết đến mà can-thiệp đến nữa: vậy người sống cứ lo hết bản phận của mình, cứ theo lẽ phải mà làm, cần gì phải tìm hỏi đến người đã khuất; không những là ta không nên tin miệng ông đồng bà cốt, mất tiền mua cái dại, họ được ăn mà lại cười thầm, ta cũng không nên nghĩ đến chuyện tìm hỏi người đã khuất làm gì, đã không ích lợi được chút nào, mà lại mang tiếng ngu khờ nữa.

Thử xét xem ở xã hội ta xưa nay, chỉ vì ta nhẹ dạ hay tin, đã bao nhiêu lần bị quân gian hiệt lừa dối quyến dụ, mà gây nên cái tai nạn gớm ghê, đó thật là cái gương tầy liếp, cho ta biết dại mà chừa; ta há còn nên giữ lòng mê tín, đem tiền ra mà nuôi những tuồng sâu mọt ở trong xã-hội sao?

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 3 Novembre 1925

Đảng xã-hội với tòa nội-các mới

Hội đồng quốc-dân của đảng xã-hội đã họp một kỳ hội-đồng đêm. M. Léon Blum trần- thuyết về việc ông hội-kiến với M Painlevé. M. Compère-Morel tán-thành việc cưỡng thải về tư bản. M. Paul Faure là tổng thư-ký của đảng ấy công kích kịch-liệt M. Painlevé M. Renaudel thì xin hội-đồng ưng chuẩn một khoản nói rằng đảng xã hội có thể bỏ phiếu một lần đầu tín nhiệm tòa nội-các. M. Léon Blum có nói nếu cái chương trình của ông Painlevé hoàn bị thì nên hết sức tán thành cho ông. Sau hội-đồng bỏ phiếu quyết nghị xem trong hai khoản sau này nên ưng thuận khoản nào: Một là khoản của M. Renaudel nói nên bỏ vé một lần đầu tín-nhiệm tòa nội-các hai là khoản của M. Paul Faure nói đảng xã-hội không nên tín nhiệm tòa nội-các, nên không bỏ vé hay là bỏ vé phản kháng. Khoản thứ hai được 1434 vé, còn khoản thứ nhất được có 1228 vé.

Cái chương trình của tòa nội các mới

Trong lời tuyên-cáo của tòa nội-các tại hai nghị viện có nói chánh-phủ để việc lợi chung trên cả các việc lợi khác muốn hết sức cố gắng cần kíp tu phục lại tình trạng trong [illegible] cái vấn-đề chết tử, nên người đứng đầu tòa nội-các phải giữ một bộ nguy-hiểm nhất. Nước Pháp không thể cứ để cho nền kinh-tế bấp bênh mãi như ngày nay. Nay phải hoàn trái-khoản thật nhiều, phải chịu cố gắng một lần đặc biệt, người nhiều người ít, mỗi người gánh vác một phần để giảm bớt số nợ trong nước đi. Số tiền thu-thập được ấy sẽ bỏ vào một quỹ riêng để dùng về việc hoàn trái-khoản.

Chánh-phủ sẽ hết sức điều-đình với nước Anh và Hoa-kỳ. Binh-gia sẽ tổ chức làm sao cho trong khi thắng hoặc bị công kích, quốc-gia sẽ được dư sức mà giữ gìn bờ cõi.

Về việc Maroc, thì chánh phủ chỉ yêu-cầu một cuộc hòa bình thành thực, và đình thực, dân Riffains được tự trị một cách hợp với các điều khoản trong hòa-ước. Về việc Syrie, nước Pháp chỉ mong cho chóng đến lúc các dân Syrie đủ tư cách mà tự trị lấy.

Trong lời tuyên cáo, M. Painlevé lại nói tại cuộc hội nghị Locarno nước Pháp cùng đầu các nước đi tìm sự bình an, nhờ vậy các dân tộc đã tìm được đường-lối, mà từ nay cái đường lối hòa-bình rộng mở vậy.

Việc nước Anh

Cứ như tin ở về việc bầu cử nghị viện thành phố mới rồi, thì đảng lao động được thêm 48 ghế ở các tỉnh, và 32 ghế ở Londres.

Nước Anh với nước Đức

Đại-biểu Đức sắp tới Londres, ngày thứ hai này sẽ bàn về các giao ước thương-mại với các nhà giám định nước Anh.

Người Anh ở Palestine

Ngày hôm nay, người A-rập nhất loạt đình-công để phản kháng về lời tuyên cáo của M. Balfour.

Hoa-kỳ với Trung-hoa

Báo *New-York Herald* được tin ở Washington nói rằng hội-đồng bênh vực quyền-lợi Trung-hoa có gửi một bức thư cho quan tổng-thống Coolidge, xin quan tổng-thống giúp hồi-phục lại chủ-quyền cho Trung-hoa và hạ lệnh rút binh sĩ và chiến-thuyền về.

Chiến-sự ở Trung-hoa

Cuộc hội-nghị của các tướng-tá ở Bắc-kinh mở rồi không thành công. Các đại-biểu của Phùng-ngọc-Tường thì yêu cầu Trương-tác-Lâm phải rút quân ra khỏi các tỉnh Trực lệ và Sơn-đông, và hoàn lại những khí-giới trước đây Trương tịch biên của Phùng. Các đại-biểu của Trương không ưng.

Trương tác Lâm vẫn tụ tập quân lính. Từ Thiên-tân đến Bắc-kinh, hiện nay có 10.000 người đóng.

Việc ở Hương-cảng

Một chiếc thủy-phi-cơ dùng để phóng pháo tên là *Hermes* đi hộ-vệ tàu *Kalyan* rơi xuống bể bị gãy. Hai viên quan võ ngồi trên tàu bay bơi thoát được, rồi sau có đò cứu. Thủy-phi-cơ đắm xuống dưới bể.

Cái thái-độ của chánh-phủ Quảng-châu đối với người ngoại-quốc vẫn như trước. *(I dopacifi)*

Nước Pháp với Hoa-kỳ

Báo *Journal* báo tin rằng ông nguyên lão nghị-viện Bérenger lĩnh chức tổng-lý-viên, toàn-quyền đại-sứ để điều-đình về trái-khoản, sẽ đi Washington. M. Daeschner vẫn giữ chức đại-sứ nước Pháp ở Hoa-kỳ.

Một cái nạn tàu bể

Ở Hambourg có tin rằng hai chiếc tàu Anh và Đức đụng nhau. Chiếc tàu Đức bị đắm.

Nước Pháp với nước Xiêm

M. Vilden, tổng-lĩnh-sự Pháp ở Thượng-hải, được cử vào chức sứ-thần ở Bangkok, thay cho M. Pila.

M. Pila được cử vào chức Toàn-quyền sứ thần đặc phái sang Xiêm để điều-đình xong bản giao-ước Pháp-Xiêm [illegible] *(Havas)*

CUỘC HỘI NGHỊ QUỐC-TẾ VỀ ĐỊA-DƯ-HỌC Ở CAIRE

Đầu tháng Avril mới rồi, ở Caire có một cuộc hội nghị quốc-tế về địa-dư-học rất là vui vẻ sầm uất. Hai mươi tám nước có cử đại-biểu đến dự-nghị. Ngày 1er Avril tại nhà hát lớn ở Caire khi quan thủ tướng, quan đại-tướng Vacchelli, M. Pelliot, và M. Luther Stevenson, đọc diễn văn khai-mạc, mà quốc-vương Fouad 1er cũng có ở đấy, thì số người cộng là 350 người. Nước Pháp có cử mười hai vị bác sĩ đến dự-nghị, đứng đầu là M. Pelliot, nguyên hội-viên trường Bác-cổ Viễn-đông.

Số bài cáo-văn cộng là một trăm hai mươi nhăm bài, trong số ấy có *bảy mươi nhăm* bài viết bằng chữ Pháp, còn các bài khác viết bằng chữ Anh, chữ Ý, chữ Tây ban-nha, và chữ Ả-rập.

Trong một xứ trước đây còn là một thuộc-địa Anh, mà chữ Pháp lại là một thứ chữ các nhà bác-học dùng nhiều hơn nhất, đó cũng là một điều nên ghi vậy.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Nhờ quí-báo làm ơn chỉ bảo cho tôi biết điều pháp luật sau này:

Nguyên tôi có lấy một người vợ theo không có cưới cheo gì cả. Nhưng lúc ông thân-sinh ra tôi mất có để tang đủ ba năm.

Bây giờ họ hàng người vợ theo tôi và cả người vợ theo tôi này ăn ở tệ, tôi muốn bỏ hoặc tôi cứ tự tiện đi cưới vợ khác. Vậy thì người vợ theo tôi có thể đi kiện tôi là tình phụ được không? Hai điều tôi hỏi đây nhờ quí báo bảo giúp, tôi được cảm tạ vô cùng.

LỜI ĐÁP. — Nếu không có cưới xin, thì đối với pháp luật, người ấy chỉ là tình nhân mà thôi, không phải là vợ, mà đã không phải là vợ thì kiện là tình phụ thế nào được.

Ph.-h.-L.

VĂN UYỂN

Hồng lâu oán

(Tập kiều)

Bình khang nấn ná bấy lâu.
Ai cho kén chọn vàng thau tại mình,
Lại mang lấy một chữ tình,
Nghĩ sao cho thoát khỏi vành ái-ân
Bất phong-trần phải phong-trần,
Sớm ngơ ngẩn bóng đêm âu hận lòng.
Ngổn ngang trăm mối bên lòng,
Khỏi điều thẹn phấn tủi hồng thì thôi
Lòng thơ lai láng bồi hồi.
Nghĩ đời con lại sụt-sùi đòi cơn,
Dù khi gió kép mưa đơn,
Nỗi lòng lo những bàn-hoàn niềm tây.
Thân sao thân đến thế này,
Chín hồi vấn-vít như vầy mối tơ,
Nỗi riêng tầm tã tuôn mưa,
Kiếp phong-trần biết bao giờ là thôi!
Nỗi thương nói chẳng hết lời,
Hại thay mang lấy sắc tài làm chi.
Những là nương náu qua thì,
Gỡ ra cho hết còn gì là duyên!
Bể trần chìm nổi thuyền quyên,
Tơ tình đứt ruột lửa phiền cháy gan.
Đêm thu khắc lậu canh tàn!

Đông-Thịnh

LỜI ĐÀN BÀ

Lớp học nữ-công

Mới rồi trong báo có đăng bài nói ở Vinh đã có tổ chức nên một lớp học nữ công, [illegible] làm chủ-tọa và nhờ các nhà tư bản tán-trợ cho, lại các bà các cô trong tỉnh thành, ra công dạy bảo chỉ vẽ cho bọn học sinh thiếu-nữ học tập cách làm khéo về các món bách trái thật là hay lắm. Tôi nhân nghe mà tấm lòng hoan-hỉ vô hạn, mừng mà sinh ra mong ước, nghĩ rằng việc học của các chị em, thế nào cũng phải có một trường thực-hành về các chức-vụ đàn bà, nhiên hậu mới là hoàn-toàn đầy đủ, tuy các trường con gái, cũng có dạy nữ công một vài giờ, nhưng chưa đủ, tất phải khoáng-trương cho rộng, đã học thì phải hành, làm việc bằng tay có làm mới quen, các đồ nghề về việc làm bánh mứt, nhất thiết phải sắm cho đủ lề lối mà dùng, nào các thứ khuôn, nào xuống chảo, cối, chày, rây bột, bàn, sề, đâu đó sẵn sàng mới gọi là làm khéo. Sách có câu: « Công dục thiện kỳ nghệ, tất tiên lợi kỳ khí » nghĩa là mình muốn khéo sửa nghề, thì phải sắm cho tinh các đồ để làm nghề, trừ bánh mứt rồi lại còn các thực phẩm đồ nấu nướng, các món ăn như: chiên xào, trộn trạo, nem, chả, tré, sồ, chạo, cho đến dưa, mắm, đồ ăn của ta cũng nhiều thứ phiền phức lắm, có ý tứ và cách thức lắm, chớ có phải giản lược đâu, mà ai làm cũng đặng, Không cần phải học, xưa nay vì không biên chép sách vở, chỉ khẩu-truyền với nhau mà làm, cho nên hóa ra không có giá-trị, mà lại sự suất đến phân lượng cũng không chủ định, làm chừng đỗi thành không mài mén, nhường ấy nên không làm lại học nổi.

Năm ngoái tôi cũng có bàn tính về sự lập hội dạy học về sự nữ công cần dùng tại xứ Huế, nhiều người chị em cũng biểu đồng tình, xin góp cổ-phần nhiều ít mà làm, nhưng sau bàn tính bất nhất, người thì nói: xướng ra lập hội lúc đầu thì dễ, mà làm cho hội có cái kết quả sống được vĩnh-viễn thì khó, bởi vì cái tiền tay góp vào chỉ một buổi mà thôi, nếu hội không làm gì sinh lợi đặng tất phải khuy bồn. Có người lại nói: trường học nữ-công cứ xin phép nhà-nước bầy thêm một lớp tại trường con gái, thế mà tại trường con gái thì lại sợ học-trò ngoài không vào học đặng và thì giờ ít lắm, sự học cũng không được chuyên, lại không ai chủ trương cho, nên thành ra dài nhật ngày tháng mà việc chưa khởi sự làm được, tiếc quá! Nay ở Vinh đã chiếm tiên-thanh, thực là nhờ có các nhà nhiệt-thành với sự giáo dục con gái lắm, mong việc nữ-công lần lần sắp đặt cho khắp cả các nơi, lại nghề tằm tơ thêu dệt cũng có trường học thực-hành nữa để cho sự công-nghệ đàn bà chấn chỉnh lại, thì người trong nước mới ham học, mà số người đàn bà con gái ăn nể ngồi rồi, cũng giảm bớt đi, may cho gia đình, lợi cho xã hội biết là bao. Mong lắm thay!

Đạm-Phương nữ-sử

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	24 độ
15 giờ	27 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất,	một tạ	9	90
— nhì,	—	8	85
— ba,	—	8	2[illegible]
Thóc hạng nhất,	—	5	35
Bắp ngô —	—	5	30

Giá bạc. Kể từ ngày 5 Novembre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 13 f. 95.

Thị giá quốc trái. — Ngày 4 Novembre 1925 : 44.8[illegible] — [illegible] 40,70. — 60.

Bệnh tình đức Khải-định. — Như lời bản-báo đã nói hôm qua, bệnh tình Hoàng thượng nguy lắm. Tối hôm qua quan Toàn-quyền Monguillot đã đi đường bộ về Huế.

Chính phủ lại vừa mới thông tin cho các báo quán như sau này:

Vì bệnh-tình đức Khải-định trầm-trọng, cho nên quan quyền Toàn-quyền đã đi đường bộ vô Huế tối hôm qua 4 novembre.

Quan Toàn quyền ở Huế về Hanoi rồi mới vô Saigon.

Một bức điện-tín của quan Thượng-thư Thuộc-địa mới. — Nhân vừa rồi quan quyền Toàn-quyền có thay mặt nhân dân Pháp và nhân dân bản xứ gửi điện tín chúc mừng bộ Thuộc-địa mới thì quan Thượng-thư có đáp lại như sau này:

« Tôi xin cảm ơn ngài về những tình ý chân thành và tận tâm giúp việc cho tôi mà đã tỏ trong bức điện tín của ngài mới rồi; vậy tôi nhờ ngài thay tôi chuyển - báo cùng nhân-dân Pháp Nam hay rằng tôi sẽ đem hết nghị-lực và tận tâm ra mà bênh vực cho lợi quyền của nhân dân và giúp cho xứ thuộc-địa được thịnh vượng thêm lên.

Ký tên : Perrier

Quan Thống sứ đi xem các đồn-điền. — Hồi 8 giờ sáng hôm thứ tư 4 novembre, quan Thống-sứ Krautheimer cùng quan cai trị Bélisa rể là thư-ký riêng của ngài đã đi ô-tô xuống Phủ-lý. Quan dân hàng tỉnh nghênh tiếp ngài long trọng lắm.

Quan Thống sứ có dừng chân lại ở tòa sứ Hà-nam một lát, đoạn rồi ngài cùng quan Công-sứ Collet lên ô-tô đi thăm các đồn điền ở mạn Chiné.

Buổi sáng các quan xơi cơm ở đồn điền, mãi đến gần 5 giờ chiều ngài mới trở về Hanoi.

Cuộc tập binh. — Nay mai các đạo quân lính trong thành-phố và cả lính khố-xanh lẫn cảnh sát sẽ phải dự cuộc tập binh theo như lệ những khi có việc náo-động.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Vậy quan Nguyên-soái chưởng binh trưởng nên báo trước cho nhân dân Hanoi biết, kẻo thấy quân lính đi lại tấp nập lại lấy làm lạ. Cuộc tập bắn ấy chỉ là để kiểm soát lại những hiệu lệnh xưa nay.

Chương trình hội Đình-chiến. — Chương-trình hội Đình-chiến nay đã ấn định như sau này :

Ngày 8 novembre. — 14 giờ 30 : Thi ô tô, tại đường Bờ-sông, thành-phố cho 400 đồng đặt giải và các nhà thương-mại trong thành-phố cũng cho nhiều giải riêng.

Ngày 10 novembre. — Từ 16 giờ đến 18 giờ : Thi đá *foot-ball* ở khu đất trong thành và một cuộc thi đá *foot-ball* nữa ở ngoài bãi ; 20 giờ 30, rước đèn, rước xe-tứ ; 21 giờ 30 : thi xe đạp.

Ngày 11 novembre. — 6 giờ : bắn 21 phát đại-bác ; 8 giờ : điểm-binh tại đường Cột-cờ ; 9 giờ : các trò chơi cho người mình như leo cột, thi xe tay, xe-đẩy vân vân ; 11 giờ : Khánh thành bia kỷ-niệm các người trong thành-phố Hanoi đã tử trận vì nước Pháp ; 15 giờ : Cuộc thể-thao của nhà binh tại chỗ đất tập trận ở trong thành ; 18 giờ : Bắn 21 phát đại-bác ; từ 21 giờ đến 23 giờ chớp-bóng giữa trời ở ngoài bãi cát ; thi xe kết hoa và ném hoa tại phố Paul-Bert, cuộc hòa nhạc của lính khố-xanh ở trước nhà hát Tây và cuộc thi đèn ở các phố ta.

Trường Mĩ-thuật. — Trong số 300 người ứng-thi vào trường mĩ-thuật thì được có mười người trúng-tuyển, còn 20 người dưới thì được xếp thứ tự như sau này :

Mười người trúng-tuyển là :

1 Nguyễn-tương-Tâm ; 2 Mai-trung-Thu ; 3 Georges Khanh ; 4 Ng-xuân-Phương ; 5 Công-v-Trung ; Bắc-kỳ ; 6 Lê quang-Tinh, Nam kỳ ; 7 Nguyễn-phan-Chanh, Trung kỳ ; 8 Lê-v-Di, Nam-kỳ ; 9 Lê Phổ Bắc kỳ ; 10 Lê-v-Phan, Cao mên.

Hai mươi người dưới được xếp thứ tự như sau này :

11 Vũ-đăng-Bản ; 12 Thang trần-Phềnh ; 13 Đỗ-đức-Thuận ; 14 Ngtrọng-Phúc ; 15 Lại-đức-Bích ; 16 Chu-khắc-Thanh ; 17 Phạm trần Chung ; 18 Lê-tiến-Phúc ; 19 Tô ngọc-Vân ; Đinh-văn-Trừ ; 23 Ng-đăng-Đinh ; 24 Đặng - trần - Cốc ; 25 Nguyễn-trần-Gia ; 26 Trần-nguyên-Huân, Bắc kỳ ; 27 Trương-đình-Hiến Nam-kỳ ; 28 Koy-Chuốp Cao-mên ; 29 Hồ-v-Lai ; 30 Vương ký-Duyên Nam-kỳ.

Điện báo việc quan.—Các hiệu D. đăng tiếp với nghị định ngày 17 Avril 1916 (về mục quan lại Annam) nay bổ khuyết như sau này :

Những người được gửi điện báo việc quan không mất tiền là :

Các quan địa phương ở Bắc-kỳ (tri phủ, tri-huyện, tri-sứ ấu, phó tri-phủ, châu-ủy, quan-lang vân vân.)

Những người mà có thể gửi điện tín đến được là : Các quan tiếp người Pháp (quan Công sứ hay Đại lý).

Tin đường-sá. — Quan Công-sứ Thái-nguyên có bá-cáo rằng tại con đường thuộc địa số 3, khoảng km 109 — 110 từ Đôn-ấu đến Chợ-mới, hiện đương phải sửa lại. Vậy xe cộ qua đấy, nên đi thong-thả, cho tránh khỏi mọi sự nguy-hiểm. Công việc làm chừng cuối tháng này mới xong.

* * *

Kể từ ngày 1er Novembre 1925 trở đi, con đường mới từ Đông-đăng đi Nam-quan chỗ đường xe hỏa cũ, đã đi lại được.

Tại thư-ký vẽ tuyển diện. — Sáng hôm nay tại trường Cao-đẳng phố Paul-Bert có mở kỳ thi tuyển thư ký vào ngạch vẽ tuyển. Cả thảy những 158 người ứng thi.

Hội đồng sát hạch có :

MM. Cabanes, Le Poulain, Fauraier, Moreau, Ngu yễn-đắc-Lộc

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị họp ngày hôm qua xét hỏi những việc sau này :

Việc M. Labeye kiện phá Toàn-quyền ;

Việc M. Nam-Sinh kiện phá Toàn-quyền ;

Việc Mme Ng-thị-Nam kiện thành phố Hanoi ;

Việc làng Quan-châu (Thanh hóa) xin giảm thuế thổ ;

Việc người Trung-hoa Tsan-tchee-Ho xin giảm thuế môn bài ;

Việc người Trung-hoa Tsang-hing-Y cũng xin giảm thuế môn bài ;

Việc làng Chính-yên (Trung-kỳ) xin giảm thuế thổ ;

Việc lý-trưởng cựu làng Ái-mộ xin trừ thuế thổ ;

Việc xin giảm thuế môn bài của MM. Ng-v-Khuê, Vũ-Tiễn, Trần-văn-Han, Trương-đình-Hữu, Ng-v-Quy, Ng-v-Kiếm, vân vân.

Thuyền nam sinet người. — Có tin rằng hôm mồng 3 vừa rồi, tàu *Kong-mon* ở Haiphong, khi đến bến Phà-lệu thuộc tỉnh Thái-bình có một bọn hành-khách đáp thuyền đến bờ bị thuyền đắm mất 21 người, vớt được 5 người về Nam-định.

Biết xứ. — Cái án tên Thượng-tấm Hanoi xử ngày 12 février 1924 kháp tên Nguyễn-Mạnh tức Mệnh, tứa Ba-Đang phải biệt xứ năm năm thì nay thi hành rồi ở thành phố Hanoi, Haiphong, Nam-định và tỉnh Bắc-ninh, Hà-đông.

Xe đạp đụng xe tay. — Hồi 11 giờ 15 ngày 3 vừa rồi, chiếc xe nhà trên có M. Alfred Géorges, nhà số 23 đường Carnot chạy với 3 người con ngồi, đi đến chỗ hàng Gai rẽ sang ngõ Tô-tịch thì đụng phải chiếc xe đạp của người lý-trưởng làng Giáp-nhị (Hà-đông) tên là Hoàng-văn-Kính, 37 tuổi. Mấy người con M. Alfred đều ngã bắn xuống đất bị thương cả. Hiện đã cho xét xem lỗi tại bên nào.

Ăn cắp chữ ở nhà in. — Nguyễn-văn-Thu, 18 tuổi, thợ sắp chữ, nhà số 17, phố hàng Thiếc, bắt được ăn cắp chữ in của nhà in Kim-đức-giang, số 83 phố hàng Bồ, nên đã bị giải vào tòa án.

Muốn cần một người « Opérateur-Chimiste », đã quen thạo nghề, biết thứ các chất riêng về chất ở mỏ kẽm.

Hỏi xin tại Société minière de Yên-linh, tỉnh Tuyên quang.

LA SOEUR BLANCHE
ĐẠI PHẨM ANH HIỆU TẠI
Rạp CINÉMA PALACE
HANOI
Trong một tuần-lễ
Từ thứ tư đến thứ ba 10 Novembre 1925

Một người con gái chung nghiền với chồng — Chồng đi đánh trận, quá ba năm không về, tưởng chồng chết tự cắt tóc đi tu.....

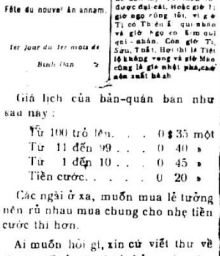
Làm cảnh rất hay !!! Rất cảm động !!!

TIẾNG GỌI ĐÀN
La mọt tập văn luận-thuyết
của Dương-bá-Trạc soạn
giá 0 $ 40 tiền gửi 0 $ 11

TRUNG-HIẾU THÂN-TIẾN
Dịch tiểu-thuyết Tàu, toàn bộ 7 quyển đã đóng góp làm một, dày 248 trang giá 0 $ 50 tiền gửi 0 $ 20
bán ở các hàng sách và nhà Soạn-giả 98 hàng Bông, Hanoi

Lịch năm 1926 của bản quán.
Xin kính-cáo để các quý-khách được thương trong nước ai muốn thừa lịch sang năm thì xin tập đến bản-quán mà chọn các kiểu về, kẻo chậm ra thì các kiểu về đẹp người ta tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngay mấm để các ngài xét thì để biết lịch của bản-quán rõ rằng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên.	. . .	0 $ 35 một
Từ 11 đến 99	. . .	0 40 »
Từ 1 đến 10	. . .	0 45 »
Tiền cước.	. . .	0 20 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tường nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bùi-xuân-Tuân
47-63 Rue du Coton, Hanoi

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI NHẤT QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Chết vì ngộ thuốc. — Một người an-lý ở khách-sạn Hanoi-Hôtel tên là Đoàn-v-Lực 53 tuổi, nhà ở phố Lò-rèn vì uống nhầm *Vicarbonate de soude* mà chết sáng hôm nay. Sở Cẩm phải người khám xong đã cho không vào nhà xác và đã báo quan Biện-lý biết.

Đưa về quê quán. — Tên Trần-văn-Liên 14 tuổi, Trần-văn-Qui 13 tuổi quán ở Nam-định ; Văn-Giêm 8 tuổi quán ở Phú-thọ, lạc ở Hanoi thì nay sở Cảnh-sát đã cho đưa về quê quán.

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :
CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG
Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh đương các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay, giá rất phải chăng.
Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Tin sau cùng

Tòa nội-các tại thứ dân nghị viện

Thứ-dân nghị-viện bỏ 221 về ung khoản tín-nhiệm tòa nội-các. Số phiếu phản-kháng là 189, số người không bỏ về là 16). Khoản tín nhiệm như sau này :

Thứ-dân nghị-viện ưng lời tuyên-cáo của tòa nội-các, và tỏ lòng tín-nhiệm để tòa nội-các cùng đại-đa-số của sản đảng cộng hòa mà tài-thành một cái chánh-sách hòa-bình, và tu phục tài-chánh.

Nguyễn-lão nghị-viện hoãn đến [illegible]

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

Ở Cáp-nhĩ-Tân có tin rằng có nhiều quân lính trấy đi các nơi. Ky binh ở Bắc-Tsong-giang đi miền nam. Đương bắt khí-dụng và sản-vật để dùng cho binh-gia. Lại lập lại lệ kiểm duyệt các thư-tín.

Ở Hương-cảng có tin rằng quân Xích-sắc đã lấy được Sán-đầu. Quân phản-cộng mất cả như-ý-bội, đã rút về đường Quang-giới Giang-tây, và Phúc-kiến. *(Indopacifi)*

ĐÀ TIỄN BẰNG CON-NIÊM
(Engagements en timbres postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận liền gì trả bằng con-niêm cả.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sinh tử giá thú. — Số sinh-tử giá thú ở tòa Đốc-lý về tháng octobre 1925 như sau này :

Người Âu

Sinh : 6 con giai, 6 con gái, cộng là 12 người.

Lễ hỏi : 7 đám.

Lễ cưới : 2 đám.

Ly-dị : 1 đám.

Tử : 1 đàn ông.

Người Nam

Sinh : 239 con giai, 196 con gái, cộng là 439 người.

Tử : 32 đàn ông, 29 đàn bà, 36 trẻ con, cộng là 96 người.

Người Trung-hoa

Sinh : 21 con giai, 17 con gái, cộng 38 người.

Tử : 7 đàn ông, 4 đàn bà, 2 trẻ con cộng là 13 người.

Hội Trí-trị. — Tối thứ ba 3 novembre hội Trí-trị đã họp đại hội-đồng bất thường để định ngày lễ khánh-thành nhà hội-quán. Ông hội-trưởng nói rằng đã định ban tri-sự định cỗ-bàn vào chủnhật 15 novembre, nhưng xét ra hơi gấp ngày quá, là vì hiện công việc còn bề-bộn, có chụp-tất được cũng phải đến 12 novembre, vậy xin hội đồng hoãn đến ngày khác. Cả hội-đồng bằng lòng hoãn đến 20 décembre.

Chương-trình ngày hội hôm ấy, ông hội-trưởng muốn xin mở thêm một tối hát phường chèo, hoặc mượn con nhà nghề, hoặc mượn một hội tài-tử nào diễn giúp để lấy tiền quyên cho hội, thì có ông hội-viên tân-thành, có ông bác đi, lại có ông bàn nên mở chợ phiên, hay mở sổ tombola còn nhất-nhiên hơn, chứ cái cách hát phường chèo thì hay gì mà bỏ ra trong thành-phố đã xem chán cả rồi, nếu lại giở trò ra nữa e không được công chúng hoan-nghênh cho lắm. Bèn đi tính lại, người bằng lòng hát phường chèo, người bảo quốc-dân ta chưa đến trình-độ mở sổ tombola, (*biết thế nào là chưa tới trình độ ?*) rồi kết cục hội-đồng khước hẳn văn-đề đi xin người ngoài là tiện hơn cả và [illegible] trong hội đồng, vì ai cũng có [illegible] cho nhà hội thêm đẹp ; còn nghị-tiết thì buổi sáng hơn 20 đề emble chữ rồi lễ khánh-thành và kỷ-niệm làm thếp chu-niên và phát phần thưởng cho học-trò, đoạn thiết tiệc sâm banh đãi các quan khách. Về buổi tối, việc hội viên góp tiền ăn tiệc, cũ hội-đồng giải quyết mãi không xong, chỉ nguyên có một ấn mà bàn định mất hai phần ba thì-giờ trong buổi hội-đồng, đến sau nhất định mặc cuộc bình-văn, không ăn uống bát xướng gì nữa.

Gọi dây giá. — Đến 28 novembre sau sẽ có cuộc gọi đấu giá tại buồng hội-đồng người tòa Đốc-lý để bỏ thầu bai việc sau này :

1) Hồi 9 giờ 30 : Việc trang nẫu cơm cho những người ốm và những người trông nom người ốm trong nhà thương ta từ 1er janvier đến 31 décembre 1926

Việc đáng giá. . .	5.500 $ 00
Ký-quỹ tạm. . . .	40.00
Ký quỹ nhất định	1000 frs. 00

2) Hồi 10 giờ : Việc trang cải đất cho các công sở của thành-phố từ 1er janvier 1926 đến 31 décembre 1927.

Phải ký-quỹ 200 quan, số thế-lệ để tại buồng kế-toán tòa Đốc lý, ngày nào cũng có thể vào xem được từ 8 giờ rưỡi đến 10 giờ rưỡi và 15 giờ đến 17 giờ, trừ ra các ngày lễ và chủ nhật.

Chết cháy. — Ông lão Khách tên là Châu Suong 71 tuổi, chữa cháy ở một chiếc thuyền đậu trong sông Tam-bạc phát hỏa ngày 1er novembre thì may được tin rằng đã tự thế ngay ngày hôm ấy vào hồi 14 giờ ở nhà thương ta.

Đánh nhau chí mạng. — Ngày 2 novembre vào hồi 18 giờ ở Gia-viên có đám đánh nhau, lên cu li xe Phạm-trần-Poan, 27 tuổi, lấy dao chém người đi xe tên là Ng-v-Giai 18 tuổi, bị ba bánh giò phải ba nhát, thì chỉ có một nhát vào cạnh lưỡn bên phải là nặng hơn cả. Hiện tên hung-đồ đã bắt tống giam, còn người bán giò đã đưa gay vào nhà thương để chữa.

Giải ra ngoại châu. — Ngày hôm qua tỉnh cảnh-sát chỉ bắt được có một tên ăn mày đưa về sở Cẩm để giải ra ngoại châu.

Mất đàng chơi. - Ông chà nhà thợ nghiệp ở ngân-hàng có đơn trình mất trộm ống chì dẫn nước cho sở ấy.

Gái vào tòa án. -- Phạm-trần-Doan 28 tuổi, làm nghề kéo xe nhà ở Gia viên bị thua là 4$ đánh Lê-thị-Sến 40 tuổi phải thương tích ; Ng-thị-Bá 38 tuổi, gái thanh lâu ở Hà-lý ăn cắp 5 p. của người lính Tây Le Corre ở trại Pagode-thờ và Vũ-Nhi 35 tuổi, làm nghề kéo xe ở tăng-k'nh bị thua là bộ tin lấy đồ xe đáng giá 7p. của hiện Đức-Toan đều phải giải vào tòa án để xét.

Buôn người. — Thím Khách tên là Yao Xi tức Pay Fo 34 tuổi, về nghề nghiệp ở Cầu-phà (ở ngoại) 9 đi bắt đồng siam về tới chợ đêm bán một thím Khách con.

Kính cáo độc-giả. — Bản-quán xin có lời nhắc để các ngài biết rằng việc thông tin cho nhà báo tại thành phố Haiphong từ bản-quán đã giao cho M. Đoàn-Vinh ở số nhà 77 phố Đường-cát (Avenue O'dendhal). Vậy các ngài có việc gì xin thiệp với báo-quán như thư đăng báo, gửi báo, thông tin thì cứ gửi tại xin cứ gửi thư thẳng cho bản quán, hoặc cho M. Đoàn-Vinh cũng được. Còn việc phát báo và bán báo lẻ thì bản-báo đã ủy M. Nam-Tá chữ M. Đoàn-Vinh không giữ trách nhiệm gì về việc ấy.

HƯNG YÊN

Lễ độ vong. -- Hồi 7 giờ sáng 2 novembre tại nhà thờ có làm lễ độ vong cho binh lính tử trận rất là long trọng. Nhà thờ hôm ấy trần-thiết rất uy-nghi, ngoài sân có tam cái rầm sau sới, trong nhà cũng toàn vải thâm.

Dự lễ có quan chánh công-sứ, các quí quan và Nam quan, các viên tổng sự các sở và thân hào.

Làm lễ xong vào đúng 8 giờ rưỡi, các quan đi tảo mộ, thăm kỷ-niệm đài. Quan Sứ có đọc một bài diễn-văn, đọc xong có linh khố xanh bắn súng thổi kèn chào. Thăm kỷ-niệm đài xong các quan kéo vào chùa Bảo-hòa xem lễ một lúc rồi giải tán.

Số 322
THUỶ-HỬ
NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Lộ-thành hỏi rằng :

— Sao không bắt thằng giặc ấy đem về ?

Sách-xiêu nói :

— Tôi đuổi qua sườn núi, vừa toan bắt nó thì thấy có quân tiếp-ứng và phục-binh kéo ra, cho nên lại chưa bắt được.

Lộ-thành nói :

— Bọn giặc cỏ này thật không đáng sợ.

Lộ-thành truyền cho tiền bộ quân mã đều kéo qua bãi *Dữu gia* để liền đánh, bỗng thấy ở phía trước mặt lại có một toán quân-mã khua cờ nổi trống, đứng rao hò mà kéo đến.

Người cưỡi ngựa đi đầu là là một viên nữ tướng, theo sau có lá cờ đỏ, thêu mấy chữ vàng thật lớn rằng :

« *Mỹ-nhân Nhất-trượng-thanh* ».

Bên tay tả có *Cổ đại-tẩu*, bên tay hữu có *Tôn-nhị-nương*, đều hơn một nghìn quân-mã, toàn thị những phường tại-nhạc, nằm dài hầy ngáo, không được sĩ tịch tẽ.

Lộ-thành thấy vậy, liền nói :

— Quân-mã như thế kia thì phòng còn dùng được việc gì ! Tướng tiên-phong đâu ! Nên tiến binh mà đón đánh, để ta sẽ chia quân đi tiễu trừ bọn gặc cỏ ở bốn mặt.

Sách xiêu vâng lịnh, tay cầm lưỡi búa, thúc ngựa tiến ra. Nàng *Nhất-trượng-thanh* vội vàng quay ngựa chạy rẽ vào một lối ở bên sườn núi. *Lộ-thành* tức khắc truyền lệnh chia quân đi bốn mặt đề đuổi theo.

Bỗ gẫu thấy có một toán quân-mã kêm kêm kéo đến, vang trời lở đất, tức là đạo quân của *Phạc-thiên-điêu Lộ-ứng*. Bên tay tả có *Sài-tiến*, bên tay hữu có *Tôn tân*, khí thế trông rất hăng hái.

Lộ-thành kinh sợ, vội vàng lui lại bãi *Dữu gia*. Bấy giờ phía tả có *Giải-chân* và *Không-lượng*, phía hữu có *Giải-bảo* và *Không-minh*, hai bên cùng thúc quân-mã đánh ập vào.

Ba viên nữ tướng khi ấy cũng đều quay ngựa trở lại mà xông vào đánh. Đạo quân của *Lộ-thành* không sao địch nổi, đánh phải vỡ chạy, thất điên bát đảo, định rút về hàn-trại.

Không ngờ khi về gần đến bản-trại thì đã thấy *Bắc-toàn phong Lộ-gia* đứng sẵn ngang đường. *Lộ-thành* và *Sách-xiêu* thúc quân cố sức mở lối mà chạy.

Khi chạy thoát về đến bản-trại, quân mã tổn hại, không biết thế nào mà nói cho cùng. Quân-mã của *Tông-giang* cũng không đuổi theo, thu binh trở về yên ngủ.

Lại nói chuyện *Lộ-thành* và *Sách-xiêu* vội-vàng sai người vào thành bẩm báo để *Lương trung-thư* biết. Ngày đêm hôm ấy, *Lương trung-thư* truyền lệnh cho *Văn đại* đem quân bản-bộ đi gấp đến để trợ-chiến. *Lộ-thành* đến vào trong trại *Hòe-thụ bi* để cùng nhau thương-nghị.

Văn-đạt cười mà bảo rằng :

— Cái bệnh ghê ngứa ngoài da, sao đáng phải lo-sợ !

Đêm hôm ấy, hai người bàn-định mưu kế, rồi sanh ra hàm sau đây nếu sớm ấy, đến canh năm sửa soạn lên binh.

Khi ra khỏi bãi *Dữu gia*, đã trông thấy quân-mã của *Tông giang* kéo đến kêm kêm như gió. *Văn đạt* truyền cho quân-sĩ dàn thành trận-thế, sắp sẵn cung tên phục ở phía sau.

Bấy giờ trong trận *Tông-giang* đã thấy có một viên đại-tướng tiến ra, theo sau có một lá cờ đỏ, thêu mấy chữ bạc rằng :

« *Tích lịch-hỏa Tần minh* ».

Tần minh đứng ngựa đứng ở trước trận, quát to lên rằng :

— Bọn tham-quan ô-lại ở phủ *Đại-danh* kia, ta bảo cho các người được biết : Bấy lâu ta sẽ-dĩ chưa đem quân đến đánh là sợ có hại cho bọn lương-dân ở trong thành. Ngày nay cái người muốn tốt thì đem *Lư-tuấn-nghĩa* và *Thạch-tú* ra đây trả ta, bắt cả đám đàn-phụ gian-phu đem nộp ta thì ta sẽ rút quân về, không quấy-nhiễu gì. Nhược bằng chấp-mê không tỉnh thì cũng phải trả lời cho ta biết.

Văn-đạt nghe nói, bèn hầm nổi giận, liền nghênh lại hỏi các tướng rằng :

— Ai có sức ra mà bắt cho được thằng giặc ấy !

Nói chưa dứt lời thì *Sách xiêu* đã giục ngựa ra đứng ở trước trận, quát to lên mà mắng *Tần-minh* rằng :

— Mày nguyên xưa là một vị mệnh-quan của triều-đình, triều-đình có phụ chi mày, mà sao mày lại xỏ lòng làm phản. Người tế-tế không muốn làm, lại muốn làm phường cướp giặc. Ngày nay ta bắt được mày, ta sẽ phân thây trăm mảnh cho coi !

Tần-minh nghe được câu ấy, bừng bừng lá giận, khác nào như một lò than đỏ mà hồng đem tưới thêm dầu, thì thì giục ngựa tiến ra, tay cầm cái lang-nha-côn, chiếu thẳng vào mặt *Sách-xiêu* mà đánh.

Sách-xiêu cũng giục ngựa ra để đối-địch với *Tần-minh*. Hai bên xung đột cùng nhau, bên nào cũng tinh đến đánh là sự có hại cho bọn lương-dân ở trong thành. Ngày nay cái người muốn tốt thì đem *Lư-tuấn-nghĩa* và *Thạch-tú* ra đây trả ta, bắt cả đám đàn-phụ gian-phu đem nộp ta thì ta sẽ rút quân về, không quấy-nhiễu gì. Nhược bằng chấp-mê không tỉnh thì cũng phải trả lời cho ta biết.

Văn-đạt nghe nói, bèn hầm nổi giận, liền nghênh lại hỏi các tướng rằng :

— Ai có sức ra mà bắt cho được thằng giặc ấy !

Nói chưa dứt lời thì *Sách xiêu* đã giục ngựa ra đứng ở trước trận, quát to lên mà mắng *Tần-minh* rằng :

— Mày nguyên xưa là một vị mệnh-quan của triều-đình, triều-đình có phụ chi mày, mà sao mày lại xỏ lòng làm phản. Người tế-tế không muốn làm, lại muốn làm phường cướp giặc. Ngày nay ta bắt được mày, ta sẽ phân thây trăm mảnh cho coi !

Tần-minh nghe được câu ấy, bừng bừng lá giận, khác nào như một lò than đỏ mà hồng đem tưới thêm dầu, thì thì giục ngựa tiến ra, tay cầm cái lang-nha-côn, chiếu thẳng vào mặt *Sách-xiêu* mà đánh.

Sách-xiêu cũng giục ngựa ra để đối-địch với *Tần-minh*. Hai bên xung đột cùng nhau, bên nào cũng tinh nóng như lửa. Giao chiến đã đến hơn hai mươi hợp, mà chưa phân được thua.

Trong đội tiền-quân bỗng có *Bàn-thọ* giục ngựa tiến ra, mắc tên giương cung, nhằm vào giữa chỗ *Sách-xiêu* đứng, bắn thẳng một phát. Phải tên ấy chính trúng vào cánh tay bên tả của *Sách-xiêu*, *Sách xiêu* phải buông bỏ lưỡi búa xuống đất, rồi quay ngựa chạy về bản-trại.

Tông-giang nắm cái roi ngựa, chỉ tay ra hiệu, truyền lệnh cho binh-quân nhất-tề xông-đột tiến đánh. Quân-mã của *Lộ-thành* thấy thế không biết bao nhiêu mà kể, xéo nhau đầy đồng, máu chảy thành sông.

Tông-giang thúc quân đuổi qua bãi *Dữu-gia*, chỉ ấm được *Hòe-thụ bi* tiền trại. Buổi chiều hôm ấy, *Văn đạt* quay thắng một ngựa về đến *Phi-hổ cốc*, kiểm điểm quân số, ba phần đã tổn hại mất đến một phần.

Tông-giang lấy cái tiền-trại ở *Hòe-thụ bi* làm chỗ đóng quân. Ngồi đương nói :

— Ngày nay quân-gian thua chạy, trong lòng tất run sợ, nếu ta không thừa thế đuổi đánh, khiến cho họ lại nuôi được sức mạnh thì bao giờ gặp có cái sơ-hở nữa !

Tông-giang nói :

— Quân-sư nghĩ rất phải !

Nói xong, tức khắc truyền lệnh truyền các tướng-sĩ tinh nhuệ chia làm bốn đạo, ngay đêm hôm ấy thắng đường tiến đánh. Lại nói chuyện *Văn-đạt* chạy về đến *Phi-hổ cốc*, đang ngồi ở trong trại, miệng thì hầm hè, bỗng nghe thám-tử về báo có ngọn lửa thảy lại trên núi phía đông.

Văn-đạt vội vàng cầm giáo lên ngựa đi về phía đông để xem thì thấy hàng vàng phương *Công*, trên nài dưới đăng, chỗ nào cũng đều đỏ rực. Trên nài phía tây lại thấy có ngọn lửa cháy. *Văn-đạt* lại đem quân quay về phía tây.

Bỗng nghe mặt sau có tiếng quân reo, một tướng đi đầu tức là *Tiền-lộquảng Hoa vinh*, cùng hai viên phótướng là *Dương-xán* và *Trần đạt* tự trong chỗ đất tràn phía đông xung đột tiến ra.

Văn-đạt trong khi luống cuống, bỗ ông hiệt làm ra thế nào, lại cứ quên lật về *Phi-hổ-cốc*. Bấy giờ trong chỗ đất trũng ở phía tây cũng có một toán quân kéo ra một tướng đi đầu tức là *Song-tiên Bồ-đào-chước*, cùng hai viên phó-tướng là *Ân-bằng* và *Yên thuận* đều thúc quân kéo ra để đuổi đánh.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY ✪ BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt đề kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
Bán tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

KHÔNG ĐAU RẺ BẰNG

Hiệu có bán : Muối, Ciment, Sắt, Dui, Nhoe, Cẩu-phong, Sà-gỗ bằng gỗ Lim, sam-lốp và đủ các đồ phụ tùng làm xe các thứ, các thứ bao gai, bao cói Dây gai tây, Dây đay ta, vân vân.....
Hiệu tôi vừa mới nhận ở bên Pháp gửi sang thứ sáp thơm sơn vào thực là mềm thịt, trắng da, sạch tóc, sạch gầu, khỏi chảy. Nhất là mùa hanh thứ sáp này là thuốc nẻ công-hiệu như thần.
Hiệu tôi lại có bán cả thứ quần bốt may sẵn kiểu đẹp lại bền giá mỗi cái 0$45, 0$50, 0$55
Quý-khách mua buôn xin tính giảm giá 20
Bổi tại hiệu ĐỨC-LONG 16, phố Mã-mây, Hanoi

SỞ MUA VĂN-TỰ NỢ VÀ ĐỔI HỘ CÁC CÔNG NỢ
Nhà giấy số 6, Phố Hàng-Trống — Hanoi

Sở này đã trình Tòa, đã mở hơn năm nay chuyên về việc mua văn tự nợ và đổi hộ các công nợ ở các tỉnh — cũng được phép dịch các đơn từ — Io giúp hộ các công việc mua bán hộ nhà cửa, đất cát vân vân.
Ai ở các tỉnh đến Hanoi mà không biết Tòa-Án hay là các Sở-giấy quan Trang Sư thời cứ đến hỏi Sở này sẽ cho người dẫn hộ đến tận nơi, không lấy tiền lo-phí hay là mượn lo giúp lúc cũng được.
Ai muốn cần hỏi điều gì thời cứ đem nhà giấy hay là viết thơ sẽ xin trả lời.
Sở này không giao cho ai thuộc một ở các tỉnh nơi cũng không cho ai đi đòi nợ các tỉnh.
Phạm Sở-giấy nào được phép mở đòi lần ở Hà-thành nơi là có quyền — thì giấy được nhiều được hoàn toàn.

武輝清
VŨ HUY-THANH

NHÀ BÁ-CHUỒNG
Tổ-chức riêu Báo-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Để cần chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất mau hiệu
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$80 một hộp

BỆNH LẬU
Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.
THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.
THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giả dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.
Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.
Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.
Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nằn nằn ống đó.
Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.
Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dù bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.
Thuốc thụt Lugar..... 1$75
Thuốc Santal Marg..... 1$00
Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert. Hanoi.

BẮ-BÔNG

Kỉ tín. — Được tin mừng rằng ngày 18 tháng chín tà vừa rồi, ông Kiều-trí-Thức, lục-sự Thanh-oai, đã làm lễ vu-quy cho lệnh-ái tại trụ-quán ở huyện-lỵ huyện Thanh-oai. Vậy có lời mừng hai họ và cô dâu chú rể.

HÀ-NAM

Lời cảm ơn. — Chúng tôi rất lấy làm cảm-tạ các quan, các ông và các bà có lòng yêu-mến gửi giấy chia buồn, cho đồ phúng-viếng cùng đi đưa đám thân-phụ, nhạc-phụ, tổ-phụ và ngoại tổ phụ chúng tôi là :

Cụ ĐÀO ĐÌNH-THƯỜNG

Nguyên Vĩnh-thuận Thuyện Bang-tá hưởng thọ 66 tuổi

tạ thế ngày 28 Octobre 1925 tại tệ-xá làng Ngô-khê, huyện Bình-lục, tỉnh (Hà-nam).

Trong khi tang-gia bối-rối, có điều gì sơ-xuất, xin các quan, các ông, các bà thứ cho.

Cô-ai-tử : Đào-đình-Cường, vợ và con,
Đào-đình-Liêm, vợ và con,
Đào-đình-Cần, vợ và con,
Đào-đình-Quang, vợ và con,
Đào-minh-Huy, vợ và con
Đào-đình-Sửu,

Tế-tử : Trương-văn-Cường, vợ và con
Nguyễn-văn-Chung, vợ và con
Trần-trọng-Trinh, vợ và con

Đồng bái-tạ.

HẢI DƯƠNG (Gia-lộc)

Hỉ tín. — Được tin mừng rằng đến ngày 26 tháng chín tà này cụ tú Lê-đình-Tiến sẽ làm lễ thành thân cho lệnh lang là M. Lê-đình-Nhiếp giáo-học trường Pháp-Việt Gia-lộc (Hải-dương). Vậy bản-quán có lời mừng ông giáo bà giáo được bách niên giai lão.

YÊN BÁY

Đá bóng thí. — Bà con ở bản tỉnh được xem hai hội đá bóng thi của hai hội là hội *Commerçant* và hội *Dragon d'or*, tranh đấu quả bóng với nhau ở trước cửa trại lính khố-xanh trông rất là ngoạn mục.

Kỳ trước vào ngày 25 octobre, hội *Commerçant* được năm quả, hội *Dragon d'or* được hai quả, thế là hội *Commerçant* được bù quả ; kỳ vừa rồi vào ngày 1er novembre, hội *Commerçant* được hai quả, hội *Dragon d'or* được một quả, thế là hội *Commerçant* lại được một. Trong hai kỳ đá bóng thi mà hội *Commerçant* được cũng là nhờ M. Đỗ quang-thuy làm *capitaine* hết sức bảo ban trong équipe của hội *Commerçant*, cho nên mới được toàn thắng.

Mong rằng hai hội hết sức luyện tập để đến hôm 11 novembre lại đá một kỳ nữa, cho bà con ở bản tỉnh ta lại được xem lần nữa, thì lấy làm vui lắm.

Tràng-Thành lai cảo.

Vì chơi dại mà hại đến tính mệnh. — Trong số báo 2881 ngày thứ sáu 23 octobre đã đăng việc mấy cậu bé con vì chơi dại, dám trèo lên măng ở sông để đẩy sang bên kia mà đến nỗi chẳng may một cậu phải thiệt mạng, nay lại tiếp thêm được tin tức về việc ấy như sau này :

Nguyên hôm 16, vào hồi 11 giờ 30, có ba cậu bé là Hoàng-văn-Bái, 17 tuổi, Trần-đình-Vượng 13 tuổi, và Trương-văn Giáp 12 tuổi, ra sông tắm thấy cái măng cầm ở bờ sông, bèn rủ nhau trèo lên để đẩy, vừa ra được độ 3, 4 thước tây, nước chảy xiết quá trôi ngay sang bên ghềnh, lênh đênh sóng vỗ nước trôi, mãng lật, ba cậu chìm nghỉm, tưởng đến nguy cả ba, may thay lúc đó có người trông thấy, bèn kêu lên ý lắc, thì có người phó quản đoan là M. Ng-văn-Cơ và người chauffeur đoan chạy ra cứu vớt được hai cậu là Giáp và Vượng, đưa lên bờ, còn cậu Bái thì không mò thấy.

Đáng khen thay M. Cơ người đã già mà vẫn can-đảm như thế và người chauffeur sở Thương-chính cũng biết liều mình để cứu người.

Ng. T. lai clo

VIỆC KINH-ĐÔ

Những cổ tích trong toàn kỳ.
(Tiếp theo)

III. — Tỉnh Quảng-bình

A. — Những cổ tích Chiêm-thành : 1° Động Phong-nha và bia, thuộc xã Phong-nha tổng Cao-lao, huyện Bố-trạch. 2° Động Lạc-sơn và bia thuộc xã Lạc-sơn, tổng Thuận-lễ, phủ Quảng-trạch. 3° Nền cũ Mỹ-đức thuộc xã Mỹ đức, tổng Trạch-bình, phủ Quảng-ninh. 4° Cổ-tượng Xiêm-thành gần giáo-đường Vạn-gọi xứ Mỹ thạnh, tổng Phú-trạch, huyện Phong-lộc.

B. — Cổ tích Việt-Nam : Đồ-bàn-dài và một tấm bia ở trong vườn quan Thương-chánh tại công-thổ Đồng-hới, tổng Long-đại, huyện Phong-lộc. 2° Tỉnh thành Quảng bình và cửa thành thuộc về xứ Đồng-hới. 3° Quảng bình quan thuộc xã Thạch-lấy, tổng Võ-xá, phủ Quảng-ninh. 4° Võ-thắng quan thuộc xã Tá-thộp, tổng Long-đại, phủ Quảng bình. 5° Hoàng-sơn quan thuộc về xã Ngưu-sơn, tỉnh Hà-tĩnh và xã Vinh-sơn, Thuận-hóa, phủ Quảng-trạch, tỉnh Quảng-bình.

IV. — Tỉnh Quảng-trị

A. — Những cổ tích Chiêm-thành : 1° Nhan biểu cụ-cổ (bia chạm khắc) thuộc xã Nhan-biều, tổng An-đôn, phủ Triệu-phong. 2° Gia-nghi cụ-chỉ thuộc xã Nhan-biều, tổng An-đôn, phủ Triệu-phong. 3° Cổ thành cựu-chỉ các đồ chạm khắc thuộc xã Cổ thành, tổng Bích-la. 4° Thần-tượng, Trà liên thuộc xã Trà-liên. 5° Dương-lệ cựu chỉ và thần-tượng thuộc xã Dương-lệ. 6° Thần-tượng Phụng-sơn thuộc xã Phụng-sơn, tổng An-lưu. 7° Hà trung cựu chỉ (các đồ chạm khắc) thuộc xã Hà-trung, huyện Đa-linh. 8° Di tích cổ tháp ba cái, thuộc xã Trường-xá, huyện Cam-lộ. 9° Cổ-tháp và di-chỉ đào được dưới đất thuộc xã Đại-an, tổng Thạch-bàn, huyện Hải-lăng. 10° Các đồ tự khí chạm khắc tại tòa Công-sứ tỉnh Quảng-trị. 11° Cu-hoan cổ tích (các đồ chạm khắc) thuộc xã Cu-hoan, tổng Cu-hoan. 12° Di chỉ và các đồ chạm khắc thuộc xã Mỹ-thành, tổng An-thư.

B. — Cổ-tích Việt-Nam : Tỉnh thành Quảng-trị thuộc huyện Hải-lăng, tỉnh Quảng trị.

V. — Phủ Thừa-thiên

A. — Những cổ tích Chiêm thành : 1° Linh-thái cổ tháp (các đồ chạm khắc) thuộc xã Vinh-hòa, tổng Diên-trường, huyện Phú-lộc. 2° Cổ-tích Cổ-bưu (bia đá) thuộc xã Cổ bưu, tổng Long-hồ, huyện Hương-trà. 3° Cổ-tháp, Liễu-cốc hai di chỉ thuộc xã Liễu-cốc, tổng Phú-ốc. 4° Cửa đá ba tầng ở Thanh-phước thuộc xã Thanh-phước, tổng Vĩnh-trị. 5° Bia đá Phú-lương thuộc xã Phú-lương, tổng An-tánh, huyện Quảng-điền. 6° Cổ thành di tích, thuộc xã Lai-trung, tổng Thanh-cần. 7° Cổ-tích Ưu-đàm các đồ chạm khắc, thuộc xã Ưu-đàm, tổng Phú-trạch, huyện Phong-điền. 8° Thần-tượng bằng đá và cửa đá ba tầng thuộc xã Mỹ-xuyên. 10° Cổ-tháp di-chỉ và cửa đá ba tầng ở Lương-yến thuộc xã Lương-viên, tổng Lương-viên, huyện Hương-thủy. 11° Bia đá Chiết-by thuộc xã Chiết by, tổng Ngọc-anh, huyện Phú-vang. 12° Sư-tử đá thuộc xã Tiên-nộn, tổng Mậu-tài. 13° Bi đất nộc xã Lê-xá thượng. 14° Đế-thành Hiếu-cổ xã (các đồ chạm khắc Chiêm-thành) & Huế. 15° Hai sư-tử đá ở chùa làng Phú-xuân.

B. — Cổ-tích Việt-Nam : Hải-vân-quan, một cửa ải Quảng-nam, một cửa ải Thừa-thiên. 2° Trạng xá cổ thuộc xã An-nông, tổng An-nông, huyện Phú-lộc. 3° Thuận-an-tấn, sở thủy-lục-trung ; khung-môn của phòng thuộc xã Thái-dương-hạ, tổng Vinh-trị, huyện Hương-trà. 4° Vân-miếu và chùa Thiên-mụ thuộc xã An-ninh-thượng, tổng An-ninh. 5° Đình làng La-chữ thuộc xã Ca-chữ, tổng Long-hồ. 6° Cửa-ngõ thuộc xã Thanh-thủy-chánh, tổng Dạ-lê, huyện Hương-thủy. 7° Mả ông Defargean và bà Gigeau thuộc xã Phú-cam, tổng Cư-chánh. 8° Cựu mộ địa người Pháp gần lăng cũ Chiêm-thành thuộc xã Dương xuân-thượng. 9° Núi nhỏ gần núi Ngự-bình chỗ Tây-sơn tế giao, thuộc xã An-cựu-tây, tổng An-cựu.

(Còn nữa).

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SẢN-NHIÊN ĐÀI HỌP ĐẠI HỘI ĐỒNG THƯỜNG NIÊN

Đồng một giờ chiều hôm chủ nhật 22 November 1925 Xin mời các ông các cổ có phần ở hội Sản-nhiên đài đến họp đại hội đồng thường niên tại nhà hội-sở Hàng Mã-mây — nhà 15, Hanoi
Các việc sẽ bàn hôm ấy định như sau này :
1° Nghe tờ trình của hội đồng quản trị (rapport du conseil d'administration)
2° Nghe tờ trình của các ông kiểm khảo (rapports des commissaires aux comptes)
3° Duyệt-y tờ trình của hội đồng quản-trị
tờ trình của các ông kiểm-khảo
và khai-tổ lãi. Phân và
các khoản chi thu từ 1er
1924 đến 30 Avril 1925.
4° Định việc chia lãi
5° Định lương viên lãi 100/0 lên một vạn đồng
6° Bầu thay mấy ông quản trị về năm 1925-1926
7° Bầu lại hội đồng quản trị về năm 1925-1926 và định lương đại lý
8° Bầu lại các ông kiểm-khảo về năm 1925-1926 và định tiền phụ cấp
9° Các việc về...

Hội đồng Quản trị
ban nhiên-đài

Tối thứ năm 5 Novembre 1925

NHỊ ĐỘ MAI

Diễn tại rạp Đồ-thành bản tiếng Nhật-mới khai. Nhiều trò nghe cảm khích, câu hài rất nhiều nàng

Tối thứ sáu 6 Novembre 1925

CẢI KIẾN KIỆN CỰ KHOAI

Nữ chiếu cải-lương soạn thành nhiều điệu hài rất hay. Câu hài rất là thâm thuy. Bản hội tiếp được nhiều thư của các hội quý gửi lại bảo diễn lại, vậy bản-hội xin lỗi mà diễn vào tối thứ sáu để các ngài được hài lòng.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, nên gửi hiệu NAM-TÂN, bán sách, số 56, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Cần hỏi điều gì? — Tất cả trong tỉnh ta đều lấy làm vui mừng mà hoan-nghênh quan Caillot mới về ở tỉnh Vinh được hơn một tháng nay. Ngài nguyên là Tuvong-chánh Thanh tra hưu-trí. Trong khi đại chinh-chiến ngài đảng chức quan tư. Ngài coi một đạo binh lính khố-đỏ người bản-xứ. Tánh ngài rất công bằng và ung-dung, ngài có lòng yêu mến người mình, cho nên các chiến-sĩ đều kính mến ngài cả. Quan Caillot lại rất thông hiểu về luật khoa, việc hình, việc hộ, thương-mại, xuất nhập cảng, coi sổ sánh cùng các công việc khó khăn khác, ngài đều biết cả. Nếu ở trong tỉnh ta ai có công việc chi, đến hỏi ngài thì ngài tiếp đã một cách rất ân-cần và sẽ hết lòng giúp.

TOURANE

Quân cướp ngày ở chợ-Hàn. — Trước hết hãy giải nghĩa cái tiếng « *ba nhe* » là cái huy-hiệu của mấy đứa quốt chợ chúng là « xoáy chợ », hay là gỡ gạc thuộ gánh mướn ở chợ. Nguyên do tiếng *ba nhe* là theo tiếng tây *panier* mà gọi cũng như Bắc kêu *bắc tế*, (porter) vậy.

Cái đảng ba-nhe ở chợ này, hiện nay chúng chiếm tập đến có tới ngót 30 tên đã-đảng kỹ là chưa kể mấy tên đứng đầu nữa.

Họ nói rằng đã mấy năm nay, nhưng kỳ-giả có dịp mục-kích, quả là được ba tháng nay rồi, quân ba-nhe này bành hoạng mà thi-thố cái thủ-đoạn cướp ngày một cách ung-dung và điềm nhiên lắm!

Ngày nào sáng thế : buổi sáng vào khoảng 8, 9 giờ ; chiều thì 3, 4 giờ chúng kéo nhau đi một đàn, cướp giật các hàng ngồi chợ, thiệt thòi nhất là hàng tôm cá và rau khoai. Cướp giật đây, nào có phải là lấy trộm rồi chạy chốn đi đâu ; chúng cứ ra cái bổng hách lắm, đứng ngay trước mặt mà lấy, nghiễm-nhiên như là một việc đã *đành thuế* lắm thì hai nữa vậy. Trong khi chúng bành-động rất nào nhiệt, bỗn-đện gì ta chợ ư thế thì các thầy lấy thuế chợ từ việc nhe rằng mà cười để xem chúng lấy, còn như những lính cảnh-sát ta thì chỉ thấy ngành mặt làm ngơ cả, không biết vì lẽ gì ?

(Xem trang thứ tư).

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tên là Nguyễn-văn-Thau, ở làng Bình-cách, huyện Đông-quan, tỉnh Thái-bình, có mới đứa cháu gọi bằng bác tên là Nguyễn-văn-Huyện, ở làng Bình-cách, huyện Đông-quan, tỉnh Thái-bình nó lừa đưa đi đánh chơi bời lắm, nó đã bán hai tôi mất nhiều tiền rồi. Nay tôi xin thưa với các ông, các bà biết rằng : từ nay trở đi đứng có ai cho nó nay mượn nữa. Nếu các ông, các bà mà cho nó mượn thì tôi với bỏ nó là Nguyễn-văn-Vau không có chịu cái trách-nhiệm ấy.

Nguyễn-văn-Thau, Nguyễn-văn-Vau
Làng Bình-cách, huyện Đông-quan, tỉnh Thái-bình.

Rượu bổ-đào:
● TONIQUE TONKINOIS ●
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lẫn !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Hội-đồng thượng thư châu phê rằng :

Chiếu như đại được phòng sản MONTES qui-công, có chế nên một thứ rượu bổ để trong ngự dụng cực rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị giữ cho qui được phòng chế-tạo đi tổ thành-phẩm.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xem tiếp theo ở trang thứ ba tờ bảo này.

CÔNG-TY THUỐC-LÁ AN-DÊ-RI
(Société des Tabacs Algériens)
THUỐC-LÁ CHÍNH HIỆU
« MONDIA »
mỗi bao 20 điếu, bao lịch-sự
CÓ GỬI ĐI CÁC TỈNH
Một trăm (100) gói thuốc cuốn rồi, 8$50 cả tiền cước gửi đi các nơi cả tiền hòm
CÔNG-TY XUẤT-CẢNG VIỄN-ĐÔNG
(Compagnie d'Exportation d'Extrême-Orient)
C. E. D. E. O.
14, Phố hàng Vôi — HANOI
ĐỘC-QUYỀN ĐẠI-BIỂU BÁN THUỐC-LÁ ẤY

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI
BÁN XON SAU KHI SOẠT SỔ
KHẮP CÁC GIAN HÀNG ĐỀU CÓ HÀNG BÁN RẺ

Extrait aux fleurs Varel. Lọ nhỏ một lọ	2 fr. 00
Phấn hạng tốt. Gelle Lubin, Violet, v. v.	3 fr. 00
Đồng-hồ kền Vỏ đơn, mặt mạ bạc, máy ngựa, lên giây được 24 giờ, 18 lignes.	45 fr. 00
Bút máy Gold Starry, bằng nhựa, ngòi vàng 18 carats	28 fr. 00
Khung ảnh, Hộp đen, Khổ carte postale	2 fr. 50
Kính đeo mắt tròn, gọng écaille, thắng hay cong.	6 fr. 50
Đèn dầu tây hạng thấp, mồ kền 14 lignes, chiều cao 26 c/m.	32 fr. 00
Đèn dầu tây, chân vuông, mồ kền 14 lignes, chiều cao 34 c/m.	50 fr. 00
Chén cà phê faience trắng, Hình vuông có dia	2 fr. 00

TÉLÉPHONE N° 126 — ADRESSE TÉL. MAGARÉUNIS — ENTE POSTALE N° 40

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tội nghiệm quá : chịu khó đứng quan sát hồi lâu, lắm khi bà lão bay đứa con nít mới mười lăm tuổi, mà cả nhà chỉ trông mong bữa cơm tối vào cái rổ cá con con, hay cái mẹt đựng vài ba chục mớ rau loãng xoãng ấy; thế mà bị quân đê-mạt hà-hiếp, những nhiễu tự-do thái-quá, thân cô thế cô, già nua yếu đuối, bé dại bỏ ngỡ như vậy thì ôi thôi ! đành chịu cực, được đồng nào hay đồng ấy, còn biết kêu vào đâu nữa. Ngó kỹ nét mặt những người ấy, thần-ngẫn thơ-thẩn, cặp mắt đăm đăm, có khi nước mắt chảy quanh mà nhìn chòng chọc cái rổ, cái mẹt hàng, khiến cho mình nhìn không nổi, cũng thổn-thức trong lòng, mà tìm gan tìm ruột, phải kêu ra mấy lời thật to này. Rõ thật là một cái nạn lớn cho con nhà lao-động, và cái nỗi giá các thực-phẩm bán ở chợ cứ tăng lên luôn cũng tại một phần vì đó mà sinh ra nữa.

T. M. lai cảo

QUẢNG NAM

Có phải thần-tiên cho ăng ? - Tại cửa đầu giữa sông chợ Cái thuộc làng Đôn-yên, phủ Điện bàn, có một bụi tre mặt rất sum-sê, chỗ bụi tre ấy trước đây 7 năm à nọi xã-tử tên Thu đầu-đảng ăn cướp ; từ đó đến nay bụi tre ngày một sum-sê, không ai chặt phá gì đến. Mới đây trong làng có người đau lưng, đêm nằm chiêm bao thấy có người bảo phải đến bụi tre ấy hái lấy ít lá về sắc uống thì lành ; người ấy tỉnh dậy lấy làm lạ bèn cho đi hái về sắc uống thử, thì quả nhiên bệnh lành ngay. Từ đó xa gần nghe truyền đều rủ nhau đến hái lá tre, làng sở-tại có dựng lên một cái rạp về bên bụi tre, thiết bàn thờ cúng vái ; mỗi ngày khách thập phương đem hương-hoa phẩm-vật đến để xin lá có đến vài nghìn người, xe ngựa chật đường, ghe thuyền đầy bến, thật là đông-đảo.

Bụi tre ấy lá nào cũng có nét chấm màu vàng trông như ai vẽ vậy ; mà nghe những người đàng lá ấy thuật lại, thì uống lá ấy có hiệu-nghiệm lắm, chẳng những ai có bệnh gì thường uống đều tất lành liền, mà cả đến những người mù và đau bại đã lâu năm, nay uống vào cũng lành ngay được (!) Nghe họ hộ-Công lên nói có bà Hà-liên có ứng lên ban thuốc cho chúng-sinh.

Việc ấy xảy ra đã vài mươi ngày nay, lúc nào chung quanh bụi tre cũng thấy ăn-ào tấp nập, kẻ tới người lui ; hàng quán dựng lên sàn-sàn, trông cảnh khác chi ngày hội. Hễn họ hái đi sạch cả lá, nay họ lại bẻ đến nhành, cả gà cả cây, bụi tre trụi-tàn hẳn lết.

Việc này nghe qua cũng là một chuyện quái dị, nhưng lấy lý mà xét cũng là do một sự nẫu nhiên, người mình sẵn lòng mê tín cho nên ai là tiền, rồi kẻ hiểu sự lại bịa đặt thêm lời quái dị, nên lại càng nhiều : gớm tin đồ chớ chi.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế nẫu với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu là lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh là lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống sẽ tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2036

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestil

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

MỘT HỘP THIỆT THUỐC HƯƠN

VALDA

dùng trong lý, ngăm phải lúc thì đủ ngăn ngừa

Khỏi đau đóc giọng, Khỏi đau phổi và đủ trừ các bịnh

NHỮNG LÀ

Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xàm, vân, vân

MÀ NHỨT LÀ PHẢI ĐỜI CHO ĐƯỢC THIỆT THUỐC HƯƠN

- VALDA -

bên đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu

- VALDA -

mới thiệt phải

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt.

2026

LE GARAGE BOBILLOT

VIENT DE RECEVOIR

Sa superbe 10 ev SUÈRE 5 places

Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145

PRIX : **26.500 francs**

Sa mignonne 8/10 ev ARIÈS

Ses Super-Culasses pour Citroën 5 ev et 10 ev

(Essais gratuit sans engagement)

7, Boulevard Bobillot — HANOI

C. J. BONNET

là hiệu to lụa tốt hơn cả

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ.

Bà thuốc này có hộ-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$50

UỐNG RƯỢU QUINQUINA

PHẢI TÌM THỨ HIỆU CON VOI

(Quinquina Extra-fin Dubonnet & Lalausière)

Thứ ấy mới bổ

Rất thơm ngon !

飲之強健益壽延年

Bán tại : LUCIA. Haiphong và khắp các nơi

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET !

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện.

Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HẢ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mồ lắm.

Hãng cất ra từ năm 1796 ông **GET FRÈRES**

ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy . . . . . 0$95

Nước hoa Pompéia. . . . 0.95

Nước gội đầu Pompéia . 0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

TRONG LÚC SẢN DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau đớn một nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc PILULES-PINK. Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc PILULES-PINK này hàng thuốc nào cũng có bán

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính ông mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . *Giá :* **1$25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . *Giá :* **1.25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* *Giá :* **1$30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá :* **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)